

Informativne novine IZB u Švedskoj
april 2020

BILLETEN

Broj 40

Ramazan
Mubarek
olsun!

U ovom broju čitajte:

Ramazanske instrukcije za džemate

Godišnjica otvorenja džamije u Boråsu

Različiti vjerski i duhovni sadržaji

Sadržaj

Informativne novine Islamske zajednica Bošnjaka u Švedskoj

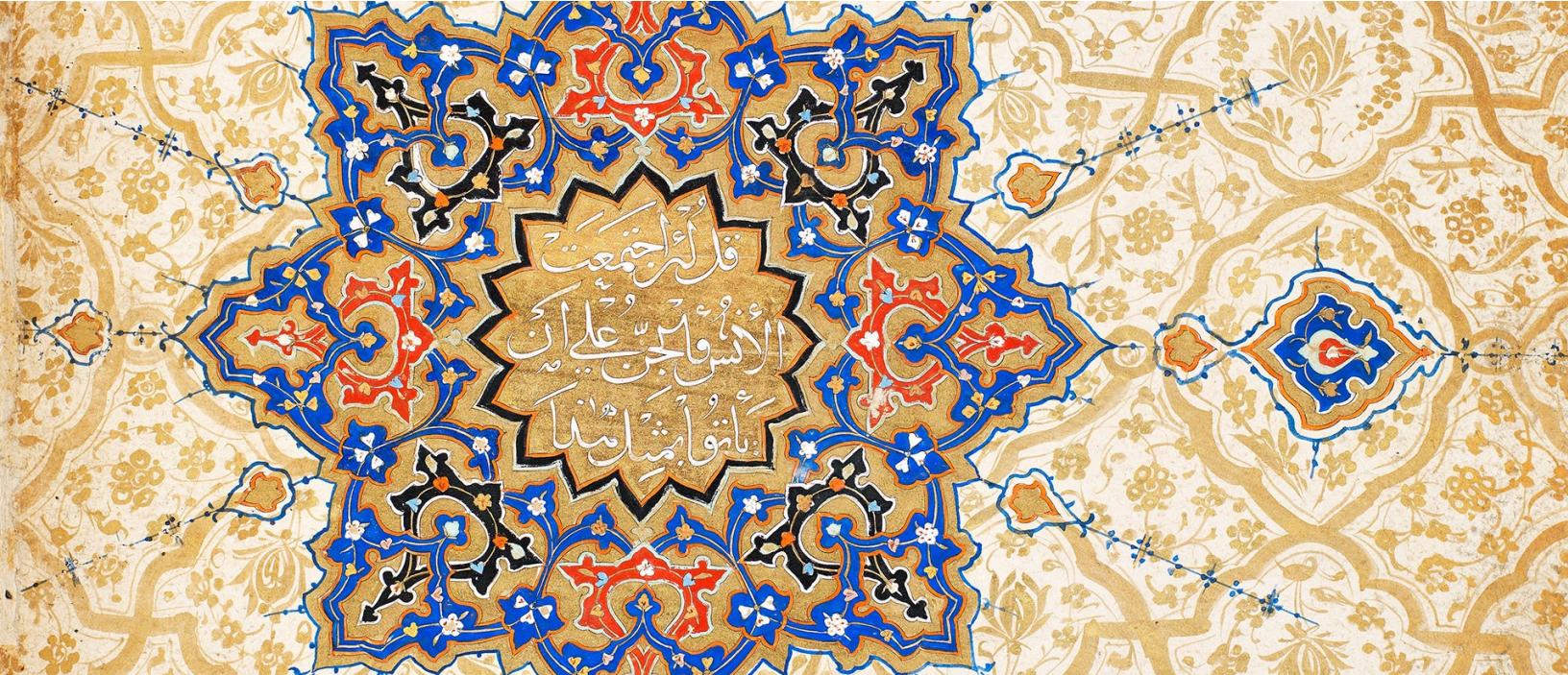
40

5	Uvodnik
7	Instrukcije za organizaciju ramazanskih aktivnosti
10	Održana telefonska sjednica IO IZBUŠ-a
11	Video linkom održan seminar imama IZBUŠ-a
12	Aktivnosti iz džemata
15	Islamske teme i duhovnost
26	Pitanja i odgovori
30	Ramazanska čestitka

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

U ime Boga, Milosnika Svemilosnoga!

O, vi koji ste užvjerovali!

***Propisuje vam se post, kao
što je propisan i onima prije
vas - da biste se sačuvali!***

El-Beqare, 183

Rekao je Muhammed, alejhi selam:

- ♦ "Svaki čovjekov posao se višestruko nagrađuje. Dobro djelo se nagrađuje od deset do sedam stotina puta osim posta, jer je Allah Uzvišeni rekao: 'On je Moj i Ja za njega nagrađujem. On (čovjek) ostavlja svoje strasti i hranu radi Mene!'"
- ♦ „Ko posti ramazan vjerujući i nadajući se nagradi, bit će mu oprošteni grijesi koje je prethodno počinio!“
- ♦ „Post je štit, pa kada neko od vas posti neka ne govori ružne riječi i neka se viče, a ako ga neko opsuje ili napadne, neka kaže: Ja postim!“
- ♦ „U Džennetu imaju vrata koja se zovu Rejjan. Na njih, izuzev postača, niko drugi neće ući?! Oni će ustati i niko drugi na njih, osim njih, neće ući! Kada oni na njih uđu, vrata će se zatvoriti i na njih niko više neće ući!“
- ♦ „Ko se ne prođe lažnog govora i postupka po njemu, Allahu nije potrebno da on ostavlja svoje jelo i piće!“
- ♦ „Ko posti ramazan vjerujući i nadajući se nagradi, bit će mu oprošteni grijesi koje je prethodno počinio!“
- ♦ "U sehuru je bereket, ne ostavljajte ga pa makar pijenjem gutljaja vode, jer Allah, dž.š., i Njegovi meleci donose salavat na one koji ustaju na ručak."

UVODNIK

Početkom pandemije naš uvaženi reisu-l-ulema je poručio da su, u nemogućnosti da idemo u džamije, sada naše kuće naše džamije. Zato u našim kućama trebamo nastojati da što više namaza klanjamo u džematu sa svojim ukućanima. Prilika je to i inače da iznova preispitamo našu posvećenost namazu. Sada, kad ne moramo nigdje žuriti, trebamo postaviti pitanje, jesmo li možda i na račun namaza nekud žurili.

Vrijeme izolacije, koje nas je „natjerala“ da se više družimo sa našim ukućanima, prilika je da razmislimo koliko smo vremena prije pandemije provodili sa svojom porodicom, posebno sa djecom.

Nadalje, trebamo se upitati kakav je naš kontakt sa rođinom i prijateljima. Danas, kad nam je preporučena fizička distanca, prilika je da makar telefonom komuniciramo. Iako su nam telefoni stalno u rukama, čini se da nikad nismo manje obavljali one žive razgovore. Posebno malo razgovaramo sa našom rođinom i prijateljima koji su starije dobi i kojima gotovo niko ne kuca na vrata i ne zove telefonom...

Ovo vrijeme je prilika i da razmislimo o, takozvanim, društvenim mrežama i kako smo njih koristili i koristimo.

Ovo je samo nekoliko pitanja, a mogli bismo ovako redati i još mnogo drugih i trebamo to činiti.

Idriz-ef. Karaman

GLAVNI IMAM ISLAMSKE ZAJEDNICE BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

P.S.

Poštovani, čitatelji!

Gotovo da zaboravimo da je ovo naš jubilarni 40. broj Biltena.

Jubileji su uvijek važni. Potvrda je to kontinuiteta, a „sva djela koja traju“ našem su Gospodaru draga. Dovimo Mu da nam ukabuli i pomogne da ustrajemo!

Vrijemo koje nam je dragi Bog darovao treba iskoristiti na najbolji mogući način. Ukoliko budemo tako radili, vidjet ćemo da korona virus nije kazna, već još jedna šansa da se vratimo svome Gospodaru i budemo bolji.

I za kraj, evo jednog hadisa o kojem bi, također, trebali razmišljati u ovim danima.

„Divno li je stanje vjernika! Njemu je uvijek dobro i nikome nije kao njemu. Ako ga zadesi kakvo blagostanje, on je zahvalan i bude mu dobro, a ako ga zadesi kakva nesreća, on se strpi i opet mu bude dobro.“

Gospodaru naš, daj da Ti uvijek budemo zahvalni i strpljivi.

Amin!

Ramazan mubarek i mahsuz selam

RAMAZANSKE INSTRUKCIJE

Instrukcije za organizaciju ramazanskih aktivnosti

Esselamu alejkum,

Obraćamo vam se u povodu nastupajućih ramazanskih dana i organizacije vjerskih aktivnosti tokom ovog mjeseca.

Svjedočimo planetarnoj krizi izazvanoj korona virusom. Na snazi su velika ograničenja, među kojima i sva okupljanja, pa tako i naša okupljanja u džamijama. Potajno smo se nadali da će do dolaska ramazana pandemija nestati i da ćemo se moći vratiti našim redovnim aktivnostima. Nažalost, sada je već očito da bar u dogledno vrijeme od toga nema ništa i da u našim džematima neće biti nikakvih zajedničkih aktivnosti, uključujući i džumu i teravih namaz. Ova odluka donesena je na osnovu instrukcija Rijaseta, muftije za Evropu i konsultacija sa drugim islamskim zajednicama u Švedskoj.

Pozivamo sve džemate da se pridržavaju ovih odredbi, bez obzira na, naizgled, liberalnije mjere ograničenja u Švedskoj, jer i ovdje svakim danom raste broj zaraženih i mrtvih.

Veoma je važno da razumijemo da sve ovo činimo da zaštитimo naše džematlike i naše imame. Sretni smo i zahvalni dragom Bogu što do sada nismo bili uzročnikom širenja korona virusa i za to smo dobili priznanje švedskih državnih organa.

Naravno, svima nam nedostaju džamije, ali se moramo još malo strpiti i dobiti Allahu, dž.š., da sve ovo prođe i da se što prije vratimo našim lijepim džamijama.

Do tada, preporučujemo džematima da na svojim portalima omoguće praćenje džume namaza iz Begove džamije u Sarajevu i da upoznaju džematlike da se džuma namaza prenosi na TV Hayatu i BHT-u.

Što se tiče ramazanskih aktivnosti, gotovo sve ćemo morati organizirati preko interneta. Pored mekteba, koji su naši imami odlično organizirali, tokom ramazana u našim džematima će biti organizirane online mukabele, a za sve naše džematlike u cijeloj Švedskoj svaki dan u 20.00 sati organizirat ćemo online obraćanje naših imama. U planu je takvo obraćanje i našeg reisu-l-uleme, kao i muftije za Evropu i još nekoliko naših značajnih autoriteta.

U organizaciji naših aktivnosti ne smijemo zaboraviti ni našu omladinu, jer ove godine neće biti zajedničkih iftara i drugih druženja. Zato i sa njima moramo raditi koristeći modernu tehnologiju, koju svi oni svakodnevno koriste.

Vrijedi napomenuti da se sve online aktivnosti mogu raspisati NBV-u i za to dobiti određena sredstva.

Pored aktivnosti preko interneta, veoma je važno da ostvarimo što više živih kontakata sa našim starijim džematlijama koji ne koriste internet. U nemogućnosti posjećivanja, ostaje nam da telefonom kontaktiramo ove naše džematlige, da im kažemo koju lijepu riječ, upitamo treba li im šta i, naravno, pomognemo im ako im šta treba kupiti ili nešto drugo obaviti.

Smatramo, također, da ne bi trebalo organizirati iftare ni po kućama. Ne treba ni imame zvati i izlagati ih riziku zaraze. Iftariti je najsigurnije sa ukućanima, a sredstva koja bi potrošili za organizaciju većih iftara preusmjeriti u sadaku, ili, pak, nečim obradovati nekog našeg starijeg džematliju.

Želimo vas na kraju obavijestiti da će vam ovih dana poštom stići blokovi za zekat i vitre i da su džemati dužni osigurati uvjete za uplatu, kako u gotovini, tako i putem žiro računa i swisha.

Inače, prva kategorija vitara iznosi 100, a druga 200 kruna, dok je ovogodišnji nisab za zekat 48 000 kruna.

Napominjemo, također, da vodite računa da klanjanju dženaze prisustvuje samo imam i uža rodbina.

Uz dovu Allahu, dž.š., da u zdravlju i rahatluku dočekamo i ispostimo ramazani šerif, srdačno vas selamimo i želimo svako dobro.

RAMAZAN MUBAREK!

Glavni imam:

Idriz-ef. Karaman

BOSNIAKISKA ISLAMISKA SAMFUNDET
ISLAMSKA ZAJEDNICA BOŠNJAKA U ŠVEDSKOJ

ODRŽANA TELEFONSKA SJEDNICA IZVRŠNOG ODBORA IZBUŠ-a

U subotu, 28. marta 2020. godine, održana je telefonska sjednica Izvršnog odbora Islamske zajednice Bošnjaka u Švedskoj.

Na sjednici je razmatrana trenutna situacija prouzrokovana pandemijom izazvanom koronavirusom i funkcioniranje Zajednice u ovim uvjetima. Izvršni odbor je pohvalio dosadašnji angažman naših imama u ovim vanrednim okolnostima, posebno organiziranje mektebske nastave preko interneta i pojačan telefonski kontakt sa džematlijama.

Izvršni odbor je usvojio i plan rada za naredni period, sa uputstvom za organizaciju ramazanskih aktivnosti ukoliko potraju trenutačna ograničenja.

I.K.

VIDEO LINKOM ODRŽAN PREDRAMAZANSKI SEMINAR IMAMA IZBUŠ-a

U srijedu, 15. aprila 2020. godine, video linkom održan je predramazanski seminar imama IZBUŠ-a.

U prvom dijelu seminara analizirane su vjerske aktivnosti u džematima u proteklom periodu i izraženo zadovoljstvo učinjenim. Posebno je važno naglasiti da je u gotovo svim džematima organizirana „online“ mektebska nastava, te da su se imami posebno angažirali da telefonom kontaktiraju što veći broj naših starijih džematlija.

U analizi je još konstatirano da je u nekoliko džemata, unatoč preporuci da to ne čine,

organizirano klanjanje džume namaza. Nakon diskusije o ovom pitanju zaključeno je da i dalje treba obavezno slijediti upute muftije za Evropu i svih islamskih saveza u Švedskoj o

obustaviti svih okupljanja u džamiji, uključujući i džumu namaz.

U drugom dijelu seminara diskutirano je o organizaciji vjerskih aktivnosti u toku ramazana i zaključeno da će sve aktivnosti biti organizirane preko interneta. Pored mektebske nastave, u toku ramazana bit će organizirana online mukabela, kao i uživo obraćanje naših imama. U planu je i obraćanje reisu-l-uleme, muftije za Evropu i još nekoliko značajnih autoriteta.

Na kraju seminara predstavljen je kalendar mektebske nastave za kraj ove i narednu godinu, te donesena odluka da se mektebsko takmičenje odgodi i održi kad se ostvare sigurni uvjeti za to.

I.K

Godišnjica otvorenja džamije u Boråsu VAKIF - VLASNIK TRAJNOG DOBRA

U vremenu, kada nas uglavnom okružuju, ne tako lijepe vijesti i atmosfera, dva pozitivna događaja, motivisaše me, da ih istaknem i podijelim sa vama. Jedan je ustvari prisjećanje na 13. april 2019. godine, kada se u džematu Borås, okupio veliki broj ljudi, sa željom da prisustvjuju svečanom otovrenju džamije. Bio je to dan kada je dobro vakufa počelo da višestruko uzvraća, onima koji ga izgradiše, vakifima. Godinu dana poslije, čineći sedždu mnogo lica, dotače čiste džamijske tepihe, mnogo toplih riječi poteče između, džamijskih zidova, mnogo insana dođe i okorisiti se vakufom. U svakom tom činu, vakif ima svoj udio, bez da se umanjuje udio onoga koji ibadet čini. Onima koji dijele na Allahovom putu, radost je poruka onoga koji je uvijek istinu govorio, Muhmmeda a.s. koji nas nauči da trajna sadaka, nadživi onoga koji je udijeli. A kad čovjek razmišlja o toj trajnosti ne može a da se ne prisjeti fascinantnog primjera Osmanovog vakufa, koji i danas egzistira u gradu Allahovog Poslanika.

Nakon učinjenje hidžre u Medinu, ashabi se susretoše sa nedostatkom vode u novoj životnoj sredini. Najsličnija voda Zemzemu, koga su do tada pili bila je voda iz bunara Ruma, koji je bio u vlasništvu jednog Jevreja, koji je tu vodu skupo naplaćivao. Kao i uvijek Poslanik a.s. pokušao je da riješi, ovaj problem sa kojim su se suočili. Za spomenuti bunar, njegovom vlasniku ponudio je bunar u Džennetu, što je ovaj odbio. Onda je Muhammed a.s. rekao svojim ashbima: „Ko će kupiti bunar Ruma i dati ga muslimanima kako bi mu pripao Džennet?“ Tragajući za trajnim

dobrom, Osman r.a. ode do Jevreja i na vrlo mudar način otkupi bunar od njega, dajući ga ljudima na korištenje kao vakuf. Iako je nekoliko puta urušavan bunar je koristio mnogim generacijama poslije. Prema kazivanju pored bunara su iznikle palme, o kojima su se nastavili brinuti osmanlijski sultani, formirajući na tom mjestu palmovik, o kojem su brigu nastavile voditi generacije poslije. Polovina prihoda od ovog palmovika se koristi za zbrinjavanje siročadi i siromaha, a za drugu polovicu nadležno je ministarstvo vakufa Kraljevine Saudijske Arabije. Iz tih sredstava prije nekoliko godina izgrađen je hotel u Medini koji je nazvan Osmanovim vakufom. Ovo je samo jedan od primjera, koji nam ukazuje, na vakuf kao trajno dobro.

Drugi događaj kojem sam se posebno obradovao jeste informacija da je naš džemat Växjö prije nekoliko dana uspješno priveo kraj akciju prikupljanja sredstava za kupovinu prostorija. Veliki je to mubarek, kako za džematlije ovog džemata tako i za sve nas koji živimo u Švedskoj. Kao i raniji projekti i ovaj je pokazao, dobrotu i iskrenost našeg čovjeka! Pokazao je njegovu vjeru u Boga ali i povjerenje u riječi Gospodara koji je objavio: „Ko dođe sa dobrim djelom, deset će mu takvih pripasti“ (El-Enam, 160.)

Iščekujući mubarek dane mjeseca Ramazana, razmišljajmo o trajnom, dobru. Allaha zamolimo da primi naša djela i da nas uputi na stabla dobrih djela, na kojim su plodovi trajni!

Elvedin Bešlija

Stockholm: Aktivnosti u džematu u vanrednim okolnostima

Shodno instrukcijama nadležnih organa došlo je do velikih promjena u načinu vođenja vjerskog života u džematu. Aktivnosti su intenzivirane preko interneta: uvedeno je redovno predavanje online petkom naveče u 20:00 uživo "Umjesto hutbe" i u toku je ciklus predavanja na temu završetka Kunut-dove: Nahša azabek - strahujemo od Tvoje kazne.

Mubarek noći isto online uživo predavanjem su obilježene. Naša FB stranica intenzivno se osvježava i sa predavanjima drugih predavača kao i objavama koje su edukativnog ali i informativnog karaktera.

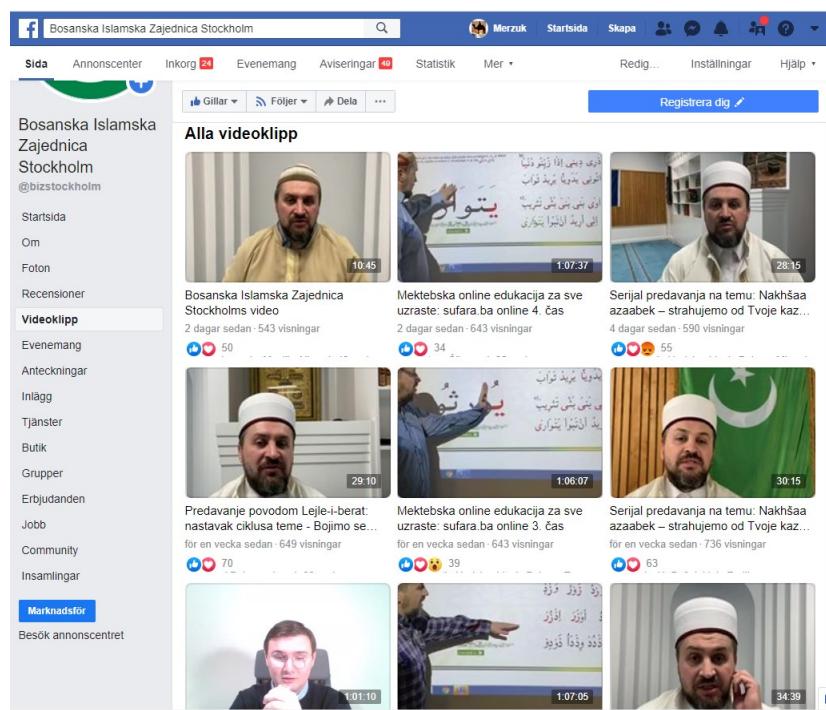
Isto tako i mektebska edukacija sufare je nedjeljom u 10:30 ujutro online uživo i stoga je namjenjena svim uzrastima a prevenstveno mektebskim polaznicima ali i njihovim roditeljima.

Preslušavanje mektebskih polaznika izvodi se digitalno prema zahtjevu i interesu. Kao i snimljeni časovi mekteba u video formi dostavljaju se mektebskim polaznicima. A u pripremi je i kolaž video objava naših polaznika koja će biti jedna forma online mektebske završnice.

Kontakti sa starijim džematlijama su u toku, radi se na ažuriranju spiskova i kontakt podataka starijih članova. U te aktivnosti je uključen u krizni štab od nekoliko članova UO kao i predstavnik Bemuфа. Ta aktivnost se pokazala izuzetno pozitivnom u reakcijama od strane kontaktiranih starijih članova, posebno im je bilo drago što ih omladina kontaktira.

Ovom prilikom pozivamo sviju da uzmu učešće u gore navedene redovne online aktivnosti na našoj FB stranici džemata:

<https://www.facebook.com/bizstockholm>

ŽIVOTNA ABECEDA Sulejman-ef. Bugari

Adem je pogriješio i priznao je svoju slabost; jesmo li ja i ti?

Bolje je za mene i tebe pokajanje nego inat; bolje priznanje slabosti nego bilo kakvo zvanje.

Cijeli život bez teobe je sa inatom, nervozom, dosadom, gorčinom i besmislenošću!!!

Čovječe, šta to može da vrijeti, ako nije On posrijedi!?

Ćilim-zemlja govorи: „Sve ti dajem i uživaj, samo jedno želim – operi noge i stani, rukama me pomiluj, čelom me poljubi, Vlasnika nam pohvali i ja ti sve halalim. Nemoj zbog mene i babovine zaboraviti babu, brata, komšiju i Ademovinu!

Dun'ja je kao dunja – sjaji i zlatna je, ali ne zaboravi da ona, ipak, truhne.

Džaba ti dun'ja, jare i pare kada srce, brak i prijateljstvo kvare. Kakvi su to ljudi – imaju pare, a za zajednicu ne mare?!

Đavo na zlo navraća i ne miruje, mrzi onog koji pomiruje; od dobra odvodi, uživa da razvodi – zato se za njim ne povodi i ti si na slobodi.

Eto šta je svijet – samo svjetina; u svijetu živjeti bez Svetog znači živjeti u mraku, neosvijetljen.

Faličan je svijet i uvijek nam Nešto fali; ko njega fāli, ostao je bez vječne hvale; može on biti i dobar, ali ne faleć mu vjeru.

Gledaj i opet gledaj! Vidiš li sebe u očima drugog? Pa kako možeš biti protiv sebe!?

Hajde, dok još nisi svrnuo, osvrni se na svrhu života; o svemu mi ponešto samo površno bez Savršenog znamo, a hoćemo da nam je savršeno.

Izbor je tvoj! izbori se da izabereš Pravog, a pravi je onaj uvijek Pravi, protiv kojeg nemaš ništa, o, razboriti!

Ja uvijek hoće da je ja; ne da ti da ti budeš ti. A i ti ima želju da bude ja. Helem, ja i ti žele da su Mi – to je ono kolektivno ja, koje, bez Njega, razara i uništava. Niti za "ja" niti za "ti" ne može se kazati "je"; samo On je taj koji može kazati "Ja"!

Kuda? Kome? Kako? Uvijek ostaju u duši skrivena pitanja. Odgovor je kratak: – Njemu s Njim!

Lahko je nabaviti i zabaviti – to i životinje mogu. Čovječe, nemoj se baviti! Spremaj se za Pravu Zabavu.

Ljubav je: baviti se ljudima radi Voljenog ne očekujući. Ne voli ko voli da voli bez Voljenog.

Mi, vi, oni, meni, moje, tvoje, vaše i naše nas odraše i kroje odnose kako egu paše, umjesto da ostvare i žive dovu: – Uputi nas! To je za sviju nas i to je naše!!!

Ništa si bio, a hoćeš da si nešto! Zar nisi skont'o da ti Nešto ne dā da si nešto? Zato bolje je da si ništa, onda ti ne može niko ništa.

Njega traži i samo od Njega; Njega voli; zbog Njega se žrtvuj i nemoj mimo Njega jer nema njege bez Njega.

Otvori se iskreno! Jer zatvaranjem se dobija i jedan i drugi zatvor. Bez otvaranja sami je otrov. Otvorimo vrata i onima sa predrasudama.

Pretjerivanjem se čini nasilje i tijelu i duši. Ko želi da pretjeruje, u laž utjeruje; od sebe tjera i za njim je uvijek potjera.

Rad na sebi je najbitniji. Vidi se da si radiša, ali bez rada na duši nemoj misliti da se možeš radovati, a kamoli drugoga obradovati!!!

Sve što vidiš, ne dā da vidiš šta ti treba. On je sve što treba! Sve je tvoje ako imaš Sve i samo Sve ostaje; sve drugo je prolazno.

Škola nas uči da se umrežimo umom, a vjera da nađemo mrežu unutar mreže; to je stvarna i prava Veza. Od nje je danas ostalo samo njen značenje – internet!!!

To je život u kojem je On put, a sve drugo usput; život u kojem se ništa ne plaća, a što dadneš, sve ti se vraća!

Uđi i priđi, sa visina siđi! Gdje god da si, ko god da si – crn od grijeha nek si – samo javi, dolazim ti, dušo, radi Ljubavi!!!

Vjera je red u kući i u duši. Ko je bude čuvao, on je sebi priredio ugled na oba svijeta. I voli onog ko tebe ne voli – to je uslov i red u ljubavi.

Zar nisi znao da je zao onaj kome nije žao ako neko Božiju Riječ nije održao. Nek svako zna – ko je pao nije propao jer iskrenom teobom je ustao!!!

Žali i za svakog moli; svako će zažaliti za svakim trenutkom provedenim bez Njega.

PRVA OBJAVA

Ramazan je bio, sveti blagi dan,
punih šest mjeseci, iz dana u dan,
Muhammed je proveo u pećini sam
na brežuljku Hira mislima predan.

Šaka slatkih hurmi i vode gutljaj
bili su mu hrana, skroman zalogaj,
živio je mišlu, hranio se njom,
žudio za Tvorcem čistom dušom svom.

Na krilima misli, u čežnji da zna,
diz'o se do zvijezda gdje nur vječni sja,
gdje počinje svemir, gdje prestaje kraj,
gdje svjetovi plove, gdje je vječni sjaj.

Gled'o vasionu k'o leptira roj,
beskrajne svjetove pitao za broj,
vraćao se opet u pećinu sam
slušajući tihog srca otkucaj.

Pitao je mrava kako pute zna,
i pauka crna kako zna da tka,
pit'o zraku sunca što blistavo sja
zbog čega se spusti ko mu reči zna?

Odgovora nema, duboko je skrit,
Muhammed ga traži kao tajnu nit,
pa polako tone u nemiran san,
čežnjama je smoren, bolno umoran.

Tad najednom kroz san ukaza se sjaj,
odjeknuše rječi "pravedni ustaj!"
Muhammed se trže, dočeka ga dan,
nigdje nikog nema, u pećini sam!
Kakve čudne riječi satkao je san,
kako je uznosit ovaj blagi dan!

Zamori ga misao, prekide se let,
san joj sklopi krila, nesta zvjezdan svijet.
Muhammed je zasp'o, svladao ga san,
ničeg više nema, sad je u snu sam...

U pećini opet ugniježdi se mir,
pauk hitro nesto kao da je krov,
mrav presrete mrava, prekidoše put,
Sunce navrh neba kao prsten žut,
dok pećinom jasan ne začu se glas:
"Muhammed, ikre-uči!" ču se u taj čas.

Muhammed se prenu, zastade mu dah,
krvotok udara, srce stego strah,
znoj mu probi čelo, cini se gori,
"Muhammed, UČI!" - Džibril mu prozbori.

"Ja učiti ne znam"- prošaputa on,
a Džibril ce na to: "Ponavljam zamnom!"
I istina vječna, ko uznosit san,
poteče u dušu Božanski Kur'an.

Zamire Muhammed, sluša blagi glas,
otvara se duša, uzvišen je cas,
odjekuju rijeci, sjajem gori dan
Kur'an Kerim slazi, Allah je vjecan!
Od stravicnog milja sav drhti ko prut,
s istinom je jedno, pred njim zvjezdan put.

Dvadest i tri ljeta dariv'o je Bog
Božanskom istinom Miljenika svog.
Dolazio Džibril ogrnut u sjaj,
prim'o smrtni čovjek besmrtnicki dar.

Mevlud, Rešad Kadić

JEDNA OVCA I DEVEDESET DEVET OVACA

U Knjizi se na ovom mjestu (Sād, 38:21-24) donosi i jedna neočekivana zgoda, evo kako tu zgodu Božija Objava kratko kazuje:

“A da li je do tebe [o Muhammede] vijest o par-

ničarima došla,

kad su prešli preko zida Hrama

[Jerusalemskoga],

i kad su ušli Davudu, pa ih se uplašio, a oni mu rekli:

“Ne boj se! Mi smo dvojica parničara,
navalili smo jedan na drugoga,

i deder nam po Istini sudi ti, i pristrasan ne

budi,

i Pravim Putem nas uputi!

Ovaj moj brat devedeset i devet ovaca ima,

a jednu ovcu ja,
i on mi, opet, reče: ‘Meni [tu svoju jedinu] ovcu
daj!’

I nadjača me u raspravi!”

Pa Davud reče: “Nepravdu ti je učinio
time što je tvoju [jedinu] ovcu uz svoje ovce
tražio!

Zbilja, mnogi drugari žude da jedan drugoga
nadmudre,
osim onih koji vjeruju i dobra djela rade,
a takvih malo imade!”

I Davud [to reče, al' odmah] pomisli da smo Mi
njega na kušnju naveli,

Pa od svoga Gospodara oprosta zatraži,
I ničice licem na tle pade i pokaja se.”

Ovo je jedna, pomislilo bi se neuobičajena, scena iz Kur'āna. Ona donosi nekoliko detalja, prije svega spominje se Jerusalemski hram (al-mihrāb). Tu boravi Dāvūd, Božiji poslanik, moguće je i posve je vjerovatno da on tu razmišlja o velikim pitanjima svijeta, o Bogu stvoritelju svijeta.

Ali, onda, posve iznenada, eto ti dvojice ljudi iz samog vrtloga života, štaviše: možda su bili oznojeni i bijesnih lica, i pred Božijeg poslanika Dāvūda iznesoše svoju svađu. Svađa je iz opore svakodnevice, grube i posve životne, braća se spore oko posjedovanja marve i brava. Jedan od parničara ima samo jednu ovcu, drugi ima devedeset i devet ovaca, nesrazmjer je očit i krupan. I, k tome, ovaj što ima devedeset i devet ovaca želi da ima i ovu jednu jedinu ovcu koju ima njegov brat!

Kad je Božiji poslanik Davud čuo šta je posrijedi, i kad je, ne razmišljajući i na prvi pogled, nedvojbeno zaključio da je čovjek koji ima devedeset i devet ovaca krajnje nepravedan u svojoj želji da prisvoji onu jednu jedinu ovcu svoga brata, presudio je rekavši:

"Nepravdu ti je učinio time što je tvoju [jedinu] ovcu uz svoje ovce [njih devedeset i devet!] tražio!"

Ali, istoga trena Davud, alejhiselam, pomisli kako je pogriješio, kako je, možda, ovaj drugi čovjek bio u pravu.

I Davud, alejhiselam, se pokajao. Jer nije pružio priliku da i druga parnična strana iznese svoje poglede i mišljenje. A u sakralnu kulturu raspravljanja i suđenja spada i pravilo da se da prilika da i druge strane kažu šta misle.

Ovo je jedna od mnogih scena Kur'āna u kojima se čovječanstvo podsjeća da se život ne odvija samo u Božijim hramovima, već i izvan njihovih prostora.

U Jerusalemском hramu Božiji poslanik Davud je, po svoj prilici, očekivao da mu ova dvojica parničara žure kako bi od njega tražili objašnjenje o Bogu i svijetu, o smrti i zagrobnom životu.

Da on u Hramu raspravlja o ovcama i sitnoj marvi – to Davud, alejhiselam, nije očekivao.

Možda mu je Božanski ukor baš stoga i stigao.

(...)

/ Crtice iz Kur'ana, prof. Enes Karić

50
Preporod
1970-2020.

Preporod

ISLAMSKE INFORMATIVNE NOVINE

UŽIVAJTE U PREPORODU SADA I U **DIGITALNOM**
IZDANJU.
POSJETITE STRANICU
PREPOROD.PRESSREADER.COM
ILI INSTALIRAJTE APLIKACIJU “PREPOROD” ZA
ANDROID I IOS UREĐAJE.
INSTALIRAJTE ODMAH I UŽIVAJTE U SADRŽAJU!

Pristupite digitalnom
Preporodu
s bilo kojeg uređaja

Bilo kada i bilo gdje uživajte u sadržaju vaših omiljenih islamskih informativnih novina. Cjelokupan sadržaj printanog izdanja smo na vaš zahtjev prilagodili Android, IOS i Windows uređajima.

Muslimanka Fatima al-Fihri osnovala je najstariji univerzitet na svijetu

Univerzitet al-Karavijjin osnovan je 859. godine u sjevernoistočnom dijelu Feza, jednom od najvećih gradova današnjeg Maroka. Od samog osnivanja Univerzitet al-Karavijjin slovio je za najugledniju obrazovnu instituciju na ljestvici tadašnjeg obrazovnog sistema, pa su zbog toga, UNESCO i Guinnessova knjiga rekorda ovaj univerzitet proglašili za najstariju visokoobrazovnu ustanovu na svijetu, s obzirom da bez prekida radi preko jedanaest i pol stoljeća.

Sestre Fatima i Merjem al-Fihri, bile su tada visokoobrazovane žene iz ugledne trgovачke porodice, koja je iz Kirvana, tj. Kajrevana, današnji Tunis, doselila u Fez. Zbog toga i univerzitet nosi naziv po gradu iz kojega je porodica al-Fihri doselila.

Nakon smrti oca, koji je bio ugledni i bogati trgovac, a zatim supruga i ostale braće, Fatima i Merjem su naslijedile ogromno bogatstvo, pa su htjele da učine nešto čime će na ovome svijetu služiti zajednici, a na budućem svijetu donijeti mnogostruko dobro. Odlučile su da izgrade nekoliko vakufa (vjerskih zadužbina). Merjem je izgradila džamiju Al-Andalus, a Fatima je izgradila džamiju i Univerzitet al-Karavijjin, koji je nakon nje doživio nekoliko proširenja, a ujedno važio i za najveću džamiju u sjevernoj Africi, koja je mogla da primi nevjerojatnih 22.000 osoba. Posljednju značajniju rekonstrukciju džamija i univerzitet su doživjeli u XVI stoljeću u vrijeme Sa'adijske dinastije.

Univerzitet koji je osnovala Fatima al-Fihri u narednom periodu bio je pod patronatom sultana i raznih dinastija koje su se smjenjivale, a u periodu od XIII do XIV stoljeća, u vrijeme vladavine Mariniyunske dinastije, univerzitet je posjedovao bogatu kolekciju rukopisa i knjiga, poput Muvette Imama Malika, zapisane na pergamentima od gazeline kože, Siru Ibn Ishaka, zatim originalan prepis Ibn Haldunovog djela al-'Ibara i mnoge druge.

Poznati kartograf iz XII stoljeća Muhammed al-Idrisi živio je u Fezu, pa se pretpostavlja da je bio i jedan od predavača na ovom univerzitetu, a neki od historičara navode da je Gerber od Auvergne (Overnje, pokrajina u Francuskoj) školovao se na ovom, tada, prestižnom i nadaleko poznatom univerzitetu, kasnije je Gerber od Avuergnea postao papa Silvester II. Također, na univerzitetu se školovao, Nicolas Cleynaerts, flamanski gramatičar iz XVI stoljeća, kao i holandski orijentalista i matematičar Jacob Van Gool iz XVII stoljeća.

Od poznatih muslimanskih znanstvenika, Univerzitet al-Karavijjin je iznjedrio poznata, studentska ili predavačka imena, poput: Ibn Rushayda al-Sabtija (u. 1321), poznatog kadije, pisca i učenjaka hadiskih znanosti, Muhammeda Ibn al-Hajj al-Abdari al-Fasija (u. 1336), učenjaka malikijskog mezheba i vrsnog teologa, Abu Imrana Yaquba al-Fasija (u. 1039), malikijskog učenjaka sufiske provenijencije, Joannesa Leo Africanusa (u. 1554), poznatog putopisca i geografa, Muhammeda al-Idrisija (u. 1240), kartografa, geografa i egiptologa, Abu Bakra ibn al-Arabija (u. 1148), malikijskog pravnika, kur'anskog i hadiskog komentatora, Lisan ad-Dina ibn al-Khatiba (u. 1374), poetu, pisca, historičara, fizičara, političara, a kasnije i upravnika Granade, Nur ad-Dina al-Bitrujia (u. 1204), svjetski poznatog astronoma i kadiju, Sidi Ali ibn Harzihima (u. 1163), velikog sufijskog učenjaka i promotora Gazalijevog učenja u tom dijelu muslimanskog svijeta i na kraju, svakako, najmarkantije ime ovog univerziteta, Ibn Khalduna (u. 1406), „oca“ sociologije, historiografa, ekonomistu, demografa.

Nakon XVI stoljeća, islamski svijet pogođen je nizom događaja koji su usporili dominaciju u regionu. Ali čak i usred premještanja ravnoteže snaga u svijetu, Univerzitet al-Karavijjin nastavio je da privlači velike učenjake i u kasnijim stoljećima. Univerzitet je formalno uključen u državni univerzitetski sistem Maroka 1963. godine. Biblioteka al-Karavijjin sada je otvorena za javnost i, između ostalog, u njoj je izložena originalna diploma Fatime al-Fihri – na drvenoj ploči.

RAMADAN

MUBARAK

IFTARSKA DOVA

Muhammed, a.s., je rekao:

"Postaću neće biti odbijena dova koju uputi
Allahu, dž.š., prilikom iftara."

ALLAHUME INNI LEKE SUMTU
VE BIKE AMENTU
VE ALEJKE TEVEKKELTU
VE ALA RIZKIKE EFTARTU!

*Bože moj,
zbog Tebe postim,
u Tebe vjerujem,
na Tebe se oslanjam
i sa Tvojom se hranom iftarim!*

DOVA U NOĆI LEJLETUL-KADR

Čitateljima našeg Biltena i svim vjernicima savjetujemo da tokom posljednjih noći mjeseca ramazana uče jednu veoma lijepu i kratku dovu koju nam je u amanet ostavio Muhammed, a.s.

Ovu dovu je lijepo učiti tokom zadnjih deset dana mjeseca ramazana, a posebno u neparnim noćima od kojih se izdvaja mubarek 27. noć.

Među kur'anskim ajetima koji govore o postu mjeseca Ramazana, posebno se ističe slijedeći ajet o kojem bismo trebali dobro razmisliti:

„I kada upitaju Moji robovi za Mene, Ja sam, uistinu, blizu! Odazivam se pozivu onoga koji me zaziva. Zato neka se i oni Meni odazovu i neka vjeruju u Mene kako bi na ispravan način kroz život kročili!“ Kur'an, El-Bekara, 186.

Allah, dž.š., u citiranim ajetu poručuje da nam je blizu, da je tu za nas, da će saslušati naše probleme i pomoći nas. Allah nam poručuje da Ga zovemo, da Ga dozivamo, da tražimo od Njega. Zato se odazovimo našem Stvoritelju i dozivajmo ga što više u ovim mubarek danima i noćima!

Aiša, r.a, je upitala je Allahovog Poslanika,a.s.:

“Kada bih znala da je Lejletul-kadr, koju bih dovu
upućivala Bogu u toj noći?”

Poslanik, a.s., odgovori: “Reci:

'Allahumme inneke afuvvun, tuhibbu-l-afve, fa'fu anni!“

اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌ تُحِبُّ الْعَفْوَ فَاغْفِرْ عَنِي

“Gospodaru moj, zaista si Ti Onaj Koji oprštaš i
voliš oprost, pa i meni oprosti!”

PITANJA I ODGOVORI

• Post osobe koja ne klanja

Pitanje:

Interesuje me da li je validan post osobe koja ne klanja? Nakon 20 godina sam ponovo počela da postim, i evo već 5-ti dan Ramazana postim bez poteškoća, hvala Bogu. Međutim, ne klanjam, ali imam želju da naučim i već sam krenula u tom pravcu. Iz više izvora sam pročitala da osoba koja ne klanja dok posti nema nikakvu nagradu, a negdje se čak navodi da je takva osoba nevjernik. S druge strane, znam za obećanje Allaha dž.š. da je post Njegov i da za njega On on nagrađuje.

Možete li mi pojasniti validnost posta osobe koja ne klanja, ali ima nijet i uči da bi stupila na namaz? Da vas Uzvišeni nagradi za vaš odgovor.

Odgovor:

Cilj posta je postizanje takvaluka - bogobojsnosti i zaštite od grijeha, a osoba koja ne klanja ne može se opisati kao bogobojsna i od grijeha zaštićena (jer je neklanjanje jedan od najvećih grijehova), tako da sam post bez namaza teško može postići očekivanu svrhu. Ali, Bog je milostiv i može se smilovati takvom postaču i primiti njegov post. „Ko uradi koliko trun dobra, vidjet će ga“ - kaže Svevišnji u Kur'an. Ako se čini jedan grijeh (ostavljanje namaza), to ne znači da treba činiti i druge grijehove (izostavljanje posta itd.). Prema tome, trebate postiti i moliti Allaha da vam primi post i druga dobra djela, te Vam olakša da uz post počnete obavljati namaz i druge islamske dužnosti.

• Post i gutanje vode prilikom uzimanja abdesta

Pitanje:

Nedavno mi se javila sumnja da li sam pokvario post. Naime, tokom uzimanja abdesta javila mi se sumnja da sam progutao malo vode. Više sam siguran da nisam progutao. Kako da postupim u ovom slučaju? Allah vas nagradio i svako dobro.

Odgovor:

Ako samo sumnjate da ste progutali vodu, a niste u to sigurni, vaš post je ispravan.

PITANJA I ODGOVORI

Primanje injekcija tokom posta

Pitanje:

Osoba prima tri vrste injekcija (vitaminska B12, hormonska – kortikosteroid, loklani anestetik – lidokain) može li postiti?

Odgovor:

Primanje navedenih injekcija ne kvari post jer one nisu hranljive injekcije. Vaš post će biti ispravan.

Davanje sadekatul-fitra za nerođeno dijete

Pitanje:

Esselamu alejkum!

Obzirom da sam u drugom stanju, da li bih trebala za nerođenu bebu dati vitre?

Odgovor:

Esselamu alejkum!

Nema obaveze izdvajanja sadekatul-fitra za još nerođenu bebu.

♦ Kupanje tokom posta

Pitanje:

Da li kupanje kvari post, i da li je dozvoljeno kupati se (prati kosu i tijelo) za vrijeme posta?

Odgovor:

Kupanje ne kvari post, ali se mora paziti da se ne proguta vode. Tada bi post bio pokvaren. Posebno se ne preporučuje kupanje u većoj vodenoj površini (rijeka, jezero, more), jer se tada kupač izlaže povećanom riziku da proguta vode i tako pokvari post. K tomu još, izlaže se i zabranjenim gledanjem u tuđe avrete i obratno.

POSTAVI PITANJE

Pitanje možete postaviti putem emaila: pitanja@rijaset.ba

Na pitanja odgovara **muftija prof. dr. Enes Ljevaković**

Fetva-i-emin Vijeća muftija Islamske zajednice

ODGOVORE NA VELIKI BROJ PITANJA MOŽETE NAĆI NA WEB PORTALU ISLAMSKE ZAJEDNICE

www.islamskazajednica.ba

**ISLAMSKA ZAJEDNICA
U BOSNI I HERCEGOVINI**

Vi ste bili i ostali naš ponos!

15. april – Dan Armije Republike Bosne i Hercegovine

Sretan vam Dan Armije RBiH

NE SMIJE NAS FIZIČKA DISTANCA UDALJITI JEDNE OD DRUGIH

„To što bismo prema preporukama ljekara trebali držati fizičku distancu jedni od drugih, ne znači da bismo se smjeli udaljiti jedni od drugih. Naprotiv. Danas smo jedni drugima posebno potrebni kako bismo ovo zajedno prebrodili!“

Husein-ef. Kavazović
reisu-l-ulema

Ramazan
Mubarek Olsun

Islamska zajednica Bošnjaka u Švedskoj

BILTEN

Informativne novine
Islamske zajednice Bošnjaka
u Švedskoj

GLAVNI UREDNIK
Idriz-ef. Karaman,
glavni imam

IZVRŠNI UREDNIK
Nezir-ef. Špiodić

E-mail:
bilten@izb.se

Web:
www.izb.se

Islamska zajednica Bošnjaka u Švedskoj

SEKRETARIJAT

Mail: kontakt@izb.se
Tel: 0520-49 90 64
Mob: 0763-10 24 47

Adresa: BIS, Åkerssjövägen
10, 461 53 Trollhättan
Radno vrijeme: Radnim
danom od 8.00 do 16.30 h